

afvragen, of zijn oplossing niet vele nadeelen met zich brengt en of niet een betere mogelijk is. Een nieuwe leerstoel in een medisch specialisme beteekent immers een eigen afdeling met assistenten, Röntgenafdeeling, laboratorium, en zoo voort, en naast andere bezwaren dus oeconomisch een kostbare organisatie. Het is bekend, dat sommige hoogleeraren in de algemeene heekunde overtuigd zijn van de noodzaak het specialisme in de chirurgie meer tot zijn recht te laten komen en daartoe in het kader van hun organisatie nieuwe maatregelen hebben getroffen. Ook hier zijn echter zwakke plekken aan te wijzen, bij voorbeeld de kans op toenemende verwijdering tusschen heekundige en medische kliniek (tot de laatste behooren ook de neurologische en psychiatrische afdeelingen).

Wil men, gezien de dreigende verbrokkeling door het toenemende medische specialisme en de benarde oeconomische omstandigheden, een andere oplossing zoeken, dan moet men beginnen de scheiding tusschen heekundige en medische afdeelingen tot het uiterste te beperken (dit geldt trouwens ook ten aanzien van het researchwerk in de universitaire laboratoria). Op welke wijze dit moet geschieden is van secundair belang; de wil tot samenwerken met uitschakeling van persoonlijke belangen is het voornaamste.

Amsterdam, November 1946

C. H. LENSHOEK

OPLEIDING TOT BEROEPSANAESTHESIST

Het is een verheugend teeken, dat nu ook in ons land de belangstelling voor een verbetering der anaesthesie wakker wordt. Men ziet in, dat de invoering van het specialisme anaesthesie niet een voorbeeld is van een te ver doorgevoerd superspecialisme, dat men met een glimlach mag voorbij gaan. Al degenen, die na den oorlog Angelsaksische landen bezochten, kwamen enthousiast terug.

Indien wij onze minderheid op dit gebied erkennen, moeten wij consequent zijn, en dus onzen achterstand inhalen. Wij moeten in ons land komen tot het tewerkstellen van beroepsanaesthesisten. Een anaesthesist is niet iemand, die alleen maar de narcose geeft: hij ziet den patiënt tevoren en maakt kennis met hem, onderzoekt hem, geeft aanwijzingen over de voorbehandeling, adviseert eventueel eenige dagen uitstel van de operatie, hij bespreekt met den chirurg de keuze van de wijze van verdooven en geeft nauwkeurig aan, welke medicijnen voor de operatie in elk geval afzonderlijk moeten worden gegeven. Hij geeft vervolgens de narcose of de lumbale anaesthesie, eventueel ook de locale anaesthesie. Hij zorgt bij voorbeeld voor drainage van de maag, tijdens en na de operatie; hij legt het intraveneuse zoutsolutie-infuus aan en regelt de bloedtransfusie. Hij zorgt voor de eerste nabehandeling van den patiënt, regelt de ligging voor ieder geval, de eerste medicamenten na de operatie, eventueel plaatsing in een zuurstof tent.

Het werk van den anaesthesist omvat dus veel meer, dan het geven van narcose alleen. Hij moet dan ook veel weten van de chirurgie, van de physiologie der ademhaling, van de werking der medicamenten, welke vóór, gedurende en na de operatie noodig kunnen zijn, en verder natuurlijk de techniek der narcose, der intratracheale intubatie, van lumbale puncties en intraveneuse injecties ook in kleine venae van den handrug volkomen beheerschen. Van alle vorderingen op het gebied der anaesthesie, zooals nu bij voorbeeld het gebruik van curare, is hij op de hoogte.

Het resultaat van een dergelijke kracht in de operatiezaal bestaat in een rustige narcose van juist de goede diepte, van een drogen ademhalingsweg zonder reutelen of slijm en een zeer spoedig en aangenaam ontwaken.

Moeten wij nu zelf maar probeeren ons tot deze hoogte op te werken, door eenige jonge assistenten aan het werk te zetten, die het al doende moeten leeren? Ik meen van niet. Wij hebben onze minderheid erkend en handelen nu juist door bij onze meedelen in de leer te gaan. De Amerikanen waren mij zeer terwille, zij boden tijdelijke hulpkrachten aan om naar Nederland te komen en eveneens kreeg ik plaatsen beschikbaar gesteld voor jonge Nederlanders om daar tot anaesthesist te worden opgeleid, in twee à drie jaar.

Doch Amsterdam verkeerde in de gelukkige positie, dat een in Engeland volledig opgeleide anaesthesiste zich voor de chirurgische kliniek beschikbaar kon stellen: een Engelsche vrouwelijke collega, die toevallig in Amsterdam kwam wonen. Professor NOORDENBOS, zelf zeer overtuigd van het belang van dezen ommezwaai in de anaesthesie, wist haar met mijn volle instemming kort voor mijn komst naar Amsterdam aan de chirurgische kliniek te verbinden.

Dit is dus de eerste kliniek in ons land, die de regeling der anaesthesie op een volkomen Angelsaksische wijze door een ervaren en gediplomeerd anaesthesist nu dagelijks toepast. Doch ik ben hiermede niet tevreden. Ik weet dat anderen in het land gaarne een grondig opgeleiden anaesthaesist aan hun kliniek verbonden zagen. Welnu, in de chirurgische universiteitskliniek te Amsterdam kan een aantal artsen worden opgeleid tot beroepsanaesthesist. De opleiding zal omvatten de geheele bovengenoemde kennis en kunde, welke theoretisch zullen worden gedoceerd en practisch zullen kunnen worden toegepast in de kliniek; alles onder leiding en supervisie van mijn Engelsche anaesthesiste. De zakelijkheid niet vergetende, wijs ik er op, dat het beroep van een goed opgeleiden anaesthesist een volle dagtaak beteekent en een zeer ruim bestaan zal kunnen opleveren in tal van plaatsen van ons land. Nadere inlichtingen omtrent de opleiding zal schrijver dezes gaarne verstrekken.

Amsterdam, 9 November 1946

I. BOEREMA

BERICHTEN

BUITENLAND

DUITSCHLAND. — GENEESKUNDIGEN ALS OORLOGSMISDADIGERS. Einde November begint het proces tegen de Duitsche artsen die, onder den dekmantel der wetenschap, wreedheden hebben bedreven op gevangenen in concentratiekampen. Onder hen bevindt zich dr. KAREL BRANDT, lijfarts van HITLER.

FRANKRIJK. — BESCHERMING VAN OUDEN VAN DAGEN. Te Parijs is het VIe Congrès pour la protection de la vieillesse gehouden. Aan het einde van het congres bracht de secretaris-generaal rapport uit van het werk der congrescommissies. In dit rapport wordt ouderdomsverzekering en stichting van tehuizen voor oude arbeiders gevraagd; bovendien wenscht men te streven naar „l'intensification des cours de morale en ce qui concerne les devoirs des enfants envers leurs parents, et le respect qu'ils doivent aux vieillards”.

— VERKOOP VAN PENICILLINE. De verkoop van penicilline is nog niet vrij gegeven, zooals in uitzicht is gesteld, maar er is voldoende aanvoer om aan medische voorschriften te voldoen. Slechts apotheken die over een frigidaire beschikken, krijgen voorraad toebedeeld.

RUSLAND. — BEGROOTINGSCIJJERS. De uitgaven voor het jaar 1946 worden door de Russische regeering begroot op 319 milliard roebel. Voor gezondheid en lichaamssoefening, verzekering van staatswege en toelage aan groote gezinnen, zijn ruim 90 millioen roebel bestemd. Daarentegen zijn voor wetenschappelijke onderzoekingen meer dan 6 milliard uitgetrokken in hoofdzaak ter financiering van onderzoekingen over atoomenergie (*Le Monde* 27—28 October 1946).

VEREENIGDE STATEN. — DE NOBEL-PRIJS VOOR DEN GENETICUS H. J. MULLER. In 1917 heeft H. J. MULLER, die onlangs den NOBEL-prijs voor geneeskunde verwierf, ter gelegenheid van het 5de Internationale Genetische Congres te Berlijn, verslag uitgebracht van proeven over veranderingen in de structuur van genen onder invloed van X-stralen. Daarna ontwikkelde hij zich tot centrale figuur van dit werkgebied; hij leidde het symposion te Cold Spring Harbor (Long Island) in 1941 en vatte den stand van het vraagstuk samen in zijn Pilgrim Trust Lecture, 1 November 1945 voor de Royal Society gehouden.